

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Kuchynky a soudců JUDr. Václava Roučky a Mgr. Jaroslava Škopka v právní věci **žalobce: M.E., zastoupeného JUDr. Pavlem Tomkem, advokátem se sídlem Polská 4, Karlovy Vary**, proti **žalovanému: Krajský úřad Karlovarského kraje, se sídlem Závodní 353/88, Karlovy Vary**, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 1. 2015, čj. 107/DS/15-3,

t a k t o :

I. Rozhodnutí Krajského úřadu Karlovarského kraje ze dne 27. 1. 2015, čj. 107/DS/15-3, a rozhodnutí Městského úřadu Sokolov ze dne 13. 11. 2014, čj. OD-4188-3/55436/2014/OM, se z r u š u j í a v ě c s e v r a c í k d a l š í m u ř í z e n í ž a l o v a n é m u.

II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 29.198,- Kč k rukám zástupce žalobce JUDr. Pavla Tomka do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í

I. Vymezení věci

Žádost žalobce o udělení řidičského oprávnění a vydání řidičského průkazu České republiky byla zamítnuta, neboť žadatel nesplňuje jednu z podmínek pro udělení řidičského oprávnění, jíž je obvyklé bydliště na území České republiky, kde osoba pobývá z důvodu osobních vazeb, ve smyslu § 2 písm. hh) zákona o silničním provozu, které musí být současně splněny [rozhodnutí Městského úřadu Sokolov ze dne 13. 11. 2014, čj. OD-4188-3/55436/2014/OM, ve spojení s rozhodnutím Krajského úřadu Karlovarského kraje ze dne 27. 1. 2015, čj. 107/DS/15-3].

Řidičská oprávnění a řidičské průkazy upravuje zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů [dále též jen „zákon č. 361/2000 Sb.“ nebo „zákon o silničním provozu“].

Mezi účastníky řízení je spor o to, zda žalobce prokázal splnění podmínky obvyklého bydliště na území České republiky ve smyslu zákona o silničním provozu.

II. Žalobní body

Žalobce namítá, že za účelem prokázání faktického pobytu na území ČR [§ 2 písm. hh) zákona o silničním provozu] předložil nájemní smlouvu, stvrzenky, jízdenky a daňové doklady, které prokazují, že se v období posledních několika měsíců v České republice skutečně zdržuje. Dále doložil čestné prohlášení S.R., R.L. a dalších tří osob, které potvrdily, že se na uvedené adrese zdržuje, popř. že na území ČR vykonává závislou práci. Na výzvu správního orgánu k dalšímu doplnění vazeb žalobce dodal k nájemní smlouvě dodatky č. 1 a č. 2 a sám také vysvětlil, že mu není pronajímatelem poskytnuta nájemní smlouva na dobu delší dvou měsíců s tím, že po dvou měsících dochází vždy k prolongaci smluvního vztahu. Pro prokazatelnost uvedeného byla doložena prolongace na základě dodatku č. 1 a č. 2 nájemní smlouvy. Dále žalobce na podporu svých tvrzení a důkazů ohledně osobních vazeb dodal explicitní potvrzení T.L., předsedy společenství vlastníků ..., který jej několikrát viděl na uvedené adrese, mluvil s ním a potvrzuje jeho zdržování se na adrese jeho pobytu v České republice. Žalobce rovněž navrhoval k důkazu potvrzení R.L., bytem ..., která plně potvrzuje, že žalobce je nájemcem bytu v obci ..., plně využívá nájemní právo a 3x až 4x týdně v bytě pobývá. R.L. je pak vlastníkem bytu ... a je tou pravou osobou, která může relevantně potvrdit tvrzení žalobce o tom, že fakticky pravidelně pobývá na příslušné adrese obvyklého bydliště, využívá nájemní poměr, platí nájemné apod.

Správní orgán I. stupně odmítl provést navržené výsledky svědků jako nadbytečné, neboť vycházel z listin ze dne 16. 6. 2014, v nichž žalobce uvádí ve vztahu ke zdravotnímu pojištění svou adresu na území SRN. Žalobce k tomu v rámci podaného odvolání vysvětlil, že v předchozích svých vyjádřeních vždy uváděl, že se zdržuje na území dvou států Evropské unie, a to v SRN a České republice. Jeho vazby k oběma státům jsou profesního charakteru, když pracuje na území Německa a rovněž na území České republiky. Účel žalobcova pobytu je dán potvrzením o pobytu cizinců s tím, že od 4. 2. 2013 se žalobce zdržuje na území ČR za účelem výkonu práce. To, že opravdu v ČR pracoval či pracuje, dokládal žalobce daňovými doklady z roku 2014, dohodou o provedení práce a prohlášením zaměstnavatele. Jeho obvyklé bydliště je pak dokazováno kromě prohlášení pronajímatele, předsedy SVJ a sousedů také svědeckými výpověďmi těchto osob s tím, že neprovedením těchto důkazů dochází k porušení práva na spravedlivý proces, neboť prokázání obvyklého bydliště je plně na žalobci, který se tuto skutečnost snažil dokázat či podpořit svědectvími osob žijících s ním v domě, popř. osob, které se s ním pravidelně setkávají. Žalobce je toho názoru, že dostal regulím zákona a konstantní judikatury a prokázal své osobní vazby k místu obvyklého bydliště v ČR.

Žalobce nesouhlasí s odůvodněním napadeného rozhodnutí, které námitky považuje za nepřiléhavé, matoucí, irelevantní a nedůvodné, a to jen s poukazem na skutečnosti známé z úřední činnosti žalovaného. Jelikož se žalovaný (stejně jako správní orgán I. stupně)

nevypořádal řádně s námitkami uplatněnými žalobcem v průběhu správního řízení [§ 68 odst. 3 správního řádu], je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné. Rozhodnutí správních orgánů obou stupňů trpí nedostačujícím odůvodněním, a je proto důvod je zrušit pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Ohledně profesních vazeb dochází ke značnému zjednodušení v podání žalovaného. Z § 2 písm. hh) zákona o silničním provozu plyne, že účelem pobytu může být např. vazba profesní, není pravdou konstatování žalovaného, že profesní vazby rozhodné nejsou. Je pravdou, že osobní vazba, zda tedy žadatel pobývá v České republice alespoň 185 dnů v kalendářním roce, je vždy primární. Tato osobní vazba však byla prokázána, navíc byly navrhovány další osoby ochotné prokázat obvyklý pobyt žalobci. Žalobce, coby žadatel o udělení řidičského oprávnění, navrhoval výsledky svědků, kteří mohou potvrdit, že se skutečně v České republice zdržuje dle § 2 písm. hh) zákona o silničním provozu, jedná se o svědky: M.Č., bytem..., S.Á., bytem..., R.L., bytem ... a T.L., bytem ... Je zcela irrelevantní, zda mají tito svědci trvalý pobyt na jiné adrese. Tito svědci přišli do styku pravidelně se žalobcem za posledních několik měsíců, jednali s ním, hovořili s ním, navštěvovali jej apod., hlavně však mohou potvrdit, že se žalobce pravidelně v České republice zdržuje.

Výsledky navrhovaných svědků provedeny nebyly, odůvodnění takového postupu je svévolné a přiči se rozumnému chápání. Žalovaný má dopředu jasno, co by tito svědci vypověděli, je přesvědčen o nepodstatnosti jejich výpovědí pro věc samotnou, nesrozumitelné je pak konstatování žalovaného, že z úřední činnosti je známo, že navrhovaní svědci jsou osoby shodných zájmů, které nesporně spojuje takzvaná turistika za řidičskými průkazy. Takové prohlášení žalovaného je zcela nepřípustné a vskutku zjevně nesmyslné, neboť navrhovaní svědci jistě o žádný řidičský průkaz nežádají, žádný shodný zájem je nespojuje v tomto ohledu. Tito svědci by pak byli řádně poučeni správním orgánem I. stupně o svých právech a povinnostech dle správního řádu a Listiny, tímto postupem a odůvodněním se pak žalovaný dopouští zjevné svévole a předpojatosti (podjatosti). Postup správních orgánů je protiústavní, neboť výklad dotčených ustanovení zákona o silničním provozu a konstantní judikatury krajských soudů a Nejvyššího správního soudu je výrazem interpretační svévole (libovůle), jemuž chybí smysluplné odůvodnění, případně výklad podaný správními orgány vybočuje z mezí všeobecně (konsensuálně) akceptovaného chápání dotčených právních institutů, jenž tím představuje výklad extrémní, resp. excesivní [srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 23. 1. 2008, sp. zn. IV. ÚS 2519/07 (N 19/48 SbNU 205)].

III. Vyjádření žalovaného správního orgánu

K obsahu žaloby se Krajský úřad Karlovarského kraje vyjádřil tak, že žalobce, byť předložil a navrhoval množství důkazních prostředků, nezpochybnitelně neprokázal obvyklé zdržování se na území ČR. Z § 2 písm. hh) zákona o silničním provozu je zřejmé, že obvyklé bydliště se vždy vztahuje k osobním vazbám na území ČR a nepostačuje prokázání vazeb pracovních. Z toho důvodu považoval žalovaný polemiky žalobce o tom, že ke splnění podmínky obvyklého bydliště na území České republiky postačuje předložení potvrzení o povolení k přechodnému pobytu na území ČR, smlouva o nájmu bytu s počtem místností = 1, na dobu určitou od 30. 6. 2014 do 31. 7. 2014 s možností prodloužení a prodlužování o další dva měsíce, předložení dohody o provedení práce („nábor studentů?!“) pro totožnou autoškolu připravující žalobce ke zkouškám z odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel, s návrhem svědecké výpovědi osoby působící v téže autoškolě nebo překladatelky,

s předložením přihlášky k registraci pro fyzické osoby k dani z příjmů u Finančního úřadu pro Karlovarský kraj bez dalšího, směsice pokladních dokladů (stvrzenek o nákupech) a ústřížků o zaplacení pohonných hmot, potravin apod., z nichž nelze vyčíst, kdo a proč je platil (*neprokazujících ničehož*), jízdenky z vlaků z Illersternu ze SRN anebo několik jízdenek na území ČR (*ve svém souhrnu svědčících spíše o opaku než o obvyklém bydlišti na území ČR*), žalobcem vystavené dvě faktury bez návaznosti na údajnou podnikatelskou činnost na území ČR a bez reálného prokázání osobních vazeb k území, za liché.

Žalobce pro své tvrzení, že se skutečně obvykle zdržuje na území ČR, předkládá v mnohém nic neprokazující stvrzenky o platbách a navrhuje svědecké výpovědi osob (Á., Č. a „ubytovatelé“: z úřední činnosti jsou známy první dvě jmenované osoby z mnoha bezpočtu případů zamítnutých žádostí, které jsou v případech žádostí cizinců, převážně Němců, o řidičská oprávnění zainteresovány, ať již jako zmocněnci nebo představitelé autoškol, u nichž se žadatelé připravují ke zkouškám). Žalovaný odmítá žalobcem namítané bezdůvodné neprovedení svědeckých výpovědí správním orgánem prvního stupně, který svůj postoj k návrhu žalobce na svědecké výpovědi těchto dalších svědků odůvodnil v odvoláním napadeném rozhodnutí, navíc za situace, kdy sám žalobce písemně potvrzuje, že má obvyklý pobyt na území SRN. Tvrzení žalobce, že neprovedením takových důkazů údajně došlo k porušení práva na spravedlivý proces, považuje žalovaný za účelové a neopodstatněné jednak odkazem na shora uvedené, a jednak odkazem na § 52 správního řádu, v němž se uvádí, že správní orgán není takovými návrhy účastníků vázán. Z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu je zřejmé, proč nepovažoval předložené dokumenty za postačující především proto, že žalobce nedoložil faktický pobyt, tj. své skutečné osobní a profesní vazby na území ČR. Jelikož žalobce neuvedl takové důkazní prostředky, které by ve svém souhrnu splnění zákonem stanovené podmínky obvyklého bydliště na území ČR (skutečnými osobními vazbami) prokazovaly, nedal správnímu orgánu prvního stupně jinou možnost, než žádost zamítnout.

Z povahy věci nelze po správním orgánu požadovat, aby obstarával za účastníka řízení podklady a skutečnosti, které povedou ke kladnému rozhodnutí, tedy k vyhovění žádosti. Podkladem pro rozhodnutí mohou být zejména návrhy účastníků řízení, které mohou účastníci řízení podávat v průběhu celého řízení až do vydání rozhodnutí. Podkladem pro rozhodnutí byly rovněž skutečnosti známé správnímu orgánu z jeho úřední činnosti, tedy informace a údaje, které správní orgán získal při výkonu své působnosti. Žalovaný vycházel rovněž z jemu známé skutečnosti z úřední činnosti o takzvané turistice za řidičskými průkazy, jejímž důsledkem je obcházení represivních opatření členských států Evropské unie v oblasti odnímání řidičských oprávnění či řidičských průkazů. Vzhledem k tomu, že se takové skutečnosti známé z úřední činnosti nedokazují, posoudil okolnosti podané žádosti za jeden z mnoha bezpočtu případů podaných žádostí v rámci takzvané turistiky za řidičskými průkazy (*viz žalobcova žádost o udělení řidičského oprávnění u jiného kraje na str. 13 ve spisu a další podání žádosti u zdejšího správního orgánu a její zpětvzetí za situace, kdy nebylo možné ani dedukovat, že se na uvedené adrese skutečně zdržuje zákonem požadovanou dobu*).

Žalovaný je přesvědčen, že oponentura žalobce ve smyslu dostatečnosti předložených „dokladů, ústřížků stvrzenek a potvrzení“ a tvrzené porušení práva na spravedlivý proces ve srovnání se skutečným splněním všech podmínek (tedy i podmínky mít obvyklé bydliště na

území ČR) pro udělení a držení řidičského oprávnění s vydáním řidičského průkazu ČR, je z pohledu garance údajů uvedených v řidičském průkazu České republiky jednoznačně účelová, tendenční a ve vztahu s neprokázáním obvyklého bydliště na území ČR bezpředmětná. Důkazy vyvracející více než důvodné pochybnosti o obvyklém zdržování se žalobce (vycházející ze skutečné domácnosti fyzické osoby) na území České republiky předloženy nebyly. S odkazem na výše uvedené trvá žalovaný na tom, že v průběhu řízení nedošlo ke krácení práv žalobce a bylo vůči němu postupováno v souladu se zákonem.

IV. Posouzení věci soudem

Rozsudkem ze dne 4. 3. 2016, čj. 30A 16/2015-73, Krajský soud v Plzni žalobu proti rozhodnutí Krajského úřadu Karlovarského kraje ze dne 27. 1. 2015, čj. 107/DS/15-3, zamítl. Proti tomuto rozsudku zdejšího soudu podal žalobce kasační stížnost. Rozsudkem ze dne 1. 2. 2017, čj. 9 As 87/2016-29, Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 4. 3. 2016, čj. 30A 16/2015-73, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Ve svém zrušujícím rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl:

[27] U vypořádání žalobní námitky týkající se neprovedení svědeckých výpovědí se krajský soud svým odůvodněním minul s rozhodovacími důvody správního orgánu, když konstatoval, že *„žadatel o udělení řidičského oprávnění a vydání řidičského průkazu je povinen tvrdit a prokazovat hlavně okolnosti svědčící o jeho osobních vazbách“*, přičemž zmiňuje povinnost označit důkazy na podporu svých tvrzení, ze které plyne „povinnost tvrzení“ a „povinnost důkazní“. Uvádí, že *„nelze požadovat po správním orgánu, aby obstarával za účastníka řízení podklady a skutečnosti, které povedou ke kladnému rozhodnutí, tedy k vyhovění žádosti.“* V daném případě pak uzavírá, že za zcela zásadní považuje, *„že žalobce nepředložil dostatečně konkrétní tvrzení o svých osobních vazbách k místu pobytu. Správní orgány se od žalobce nedozvěděly, z jakého konkrétního důvodu [...] pobývá na území České republiky, ani jak často se v místě pobytu na území České republiky zdržuje.“*

[28] Krajský soud tedy postavil svůj závěr primárně na neunesení břemene tvrzení, od něž se teprve odvíjí břemeno důkazní. Jde však o zcela jiný důvod, než pro který výsledky svědků neprovedl správní orgán I. stupně a žalovaný. K odůvodnění správních orgánů, proč neprovedly výsledky svědků, se krajský soud nijak nevyjádřil.

[29] Správní soudnictví je založeno na ochraně veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob (§ 2 s. ř. s.), a tudíž nikoliv na všeobecném přezkumu zákonnosti postupu správních orgánů. Napadené výroky správního rozhodnutí soud přezkoumává v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), nejedná-li se o vady, ke kterým musí přihlídnout z úřední povinnosti.

[30] S ohledem na uvedené považuje Nejvyšší správní soud za vhodné připomenout, že soudy rozhodující ve správním soudnictví nejsou v postavení dalších orgánů rozhodujících ve správním řízení a obecně rozhodují pouze na kasačním principu. Přes existenci plné jurisdikce vede řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí pouze k přezkumu jeho zákonnosti, nikoliv k nahrazení správního rozhodnutí rozhodnutím soudu. Odůvodnění správního rozhodnutí musí samo o sobě obstát v předestření důvodů, jež vedly správní orgán k rozhodnutí vyjádřenému ve výrokové části, a musí být v souladu s obsahem správních spisů (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2013, č. j. 8 Afs 58/2012 – 44, ze dne 24. 9. 2014, č. j. 8 Afs 34/2013 – 68). Jen pokud budou mít závěry správních orgánů oporu v právní úpravě a budou řádně odůvodněny, mohou při soudním přezkumu

obstát. Úkolem správních soudů není nahrazovat úvahy správních orgánů a domýšlet za ně důvody jejich rozhodnutí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 6. 2016, č. j. 7 As 267/2015 – 57).

[31] Není tedy úkolem soudu, aby v případě přezkumu rozhodnutí správního orgánu dotvářel a domýšlel jeho odůvodnění. Tím by totiž zcela popřel svou roli přezkumného orgánu, jehož řízení je založeno na rovnosti účastníků (čl. 37 odst. 3 Listiny základních práv a svobod).

[32] Za takové situace nelze zjevně připustit, aby krajský soud ve svém rozsudku, místo přezkoumání správnosti rozhodnutí správního orgánu, vytvářel zcela nové myšlenkové úvahy, kterými úvahu správního orgánu nahradí. Pokud shledal důvody rozhodnutí žalovaného za nesprávné, pak je měl zrušit a nikoliv, navíc pro účastníky zcela překvapivě, vymýšlet nové vlastní argumenty, proč bylo nebo nebylo potřeba provést svědecké výpovědi. Přezkum krajského soudu se měl omezit toliko na to, zda správními orgány uváděné důvody pro neprovedení svědeckých výpovědí jsou obhajitelné, a tedy zda jsou v souladu se zákonem. Krajský soud mohl tyto závěry případně podpořit i vlastními úvahami, avšak skutečně toliko podpůrně, po shledání správnosti závěrů učiněných správním orgánem.

[33] Uvedené pochybení krajského soudu je třeba považovat za jinou vadu řízení před krajským soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], neboť jde o obdobnou vadu, jako když krajský soud překročí rozsah žalobních bodů (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2008, č. j. 7 Afs 216/2006 – 63).

...

[39] Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že kasační stížnost byla důvodná. Napadený rozsudek krajského soudu proto dle § 110 odst. 1, věty první, s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, v němž je v souladu s ustanovením § 110 odst. 4 s. ř. s. právními závěry uvedenými v tomto rozsudku vázán. Musí tedy přezkoumat správnost důvodů uvedených správními orgány o neprovedení svědeckých výpovědí.

Zdejší soud, vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí, konstatuje, že podle § 52 správního řádu jsou účastníci řízení povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení. Správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci.

K tomuto ustanovení zaujala odborná literatury tyto názory: „*Nezáleží zcela na libovůli správního orgánu, jakým způsobem s návrhy účastníků na provedení důkazů naloží, neboť správní orgán sice není povinen všechny důkazy navržené účastníky řízení provést, nejde-li o důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci, pokud však některé z ostatních účastníků navržených důkazů neprovede, musí v odůvodnění rozhodnutí zdůvodnit, proč se tak stalo. To vyplývá z § 68 odst. 3, podle kterého musí odůvodnění správního rozhodnutí obsahovat též informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.*“ (Josef Vedral: Správní řád. Komentář. 2. vyd. Praha 2012, str. 524), „*K otázce dokazování a principům spravedlivého procesu se vyjadřoval několikrát rovněž Ústavní soud, byť v souvislosti s řízením soudním. Učinil tak například ve svém rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 61/1994 (SbUS, sv. 3, s. 51), kde zdůraznil, že účastníkovi musí být dána možnost vyjádřit se nejen k provedeným důkazům (čl. 38 odst. 2 LPS) a k věci samé, ale také označit (navrhnout) důkazy, jejichž provedení pro*

zjištění (prokázání) svých tvrzení pokládá za potřebné. Tomuto procesnímu právu účastníka odpovídá povinnost nejen o vznesených návrzích (včetně návrhů důkazních) rozhodnout, ale také – pokud jim nevyhoví – ve svém rozhodnutí vyložit proč, z jakých důvodů (zpravidla ve vztahu k hmotněprávním předpisům, které aplikoval, a právním závěrům, k nimž na skutkovém základě věci dospěl) navržené důkazy neprovedl, resp. pro základ svých skutkových zjištění je nepřevzal.“ (Luboš Jemelka a kol.: Správní řád. Komentář. 4. vyd. Praha 2013, str. 249-250) a „Správní orgán není podle věty druhé komentovaného ustanovení návrhy účastníků vázán a není povinen všechny důkazy navržené účastníky provést. Není však na libovůli správního orgánu, jakým způsobem s návrhy účastníků na provedení důkazů naloží. Pokud některé z účastníků navržených důkazů neprovede, musí v odůvodnění uvést, proč se tak stalo.“ (Lukáš Potěšil a kol.: Správní řád. Komentář. 1. vyd. Praha 2015, str. 274-275).

K ustanovení § 52 správního řádu se vyjádřila soudní praxe takto: „Není na libovůli správního orgánu, jakým způsobem s návrhy účastníků na provedení důkazů naloží, neboť správní orgán sice není ve smyslu § 52 správního řádu povinen všechny důkazy navržené účastníky provést, pokud však některé z nich neprovede, musí v odůvodnění rozhodnutí uvést, proč se tak stalo. Správní orgán je oprávněn, ale i povinen odpovědně vážit, které důkazy je třeba provést, zda je potřebné stav dokazování doplnit a posuzovat důvodnost návrhů stran na doplnění dokazování. Zásada volného hodnocení důkazů neznamená, že by bylo rozhodujícím orgánu dáno na výběr, které z provedených důkazů vyhodnotí a které nikoli a o které opře skutkové závěry a které opomene.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 11. 2009, čj. 5 As 29/2009-48).

Ve vyjádření datovaném dne 4. 11. 2014 a došlém správnímu orgánu dne 5. 11. 2014 zástupce žalobce navrhl výslech svědků M.Č., S.Á, R.L. a T.L., kteří mohou potvrdit, že se žalobce skutečně v České republice zdržuje dle § 2 písm. hh) zákona o silničním provozu.

V rozhodnutí ze dne 13. 11. 2014, čj. OD-4188-3/55436/2014/OM, Městský úřad Sokolov uvedl, že na základě výzvy správního orgánu se zástupce žadatele vyjádřil podáním ze dne 4. 11. 2014 a doložil další dokumenty. Dodatek č. 1 a č. 2 ke smlouvě o nájmu bytu, potvrzení předsedy společenství vlastníků a potvrzení R.L. Navrhuje výslechy svědků, kteří by potvrdili, že se žadatel v České republice zdržuje. Ani těmito dalšími podklady žadatel neprokazuje osobní vazby k pobytu v České republice. Správní orgán výslechy svědků nebude provádět, neboť v řízení o žádosti je na žadateli, aby prokázal splnění podmínek pro udělení řidičského oprávnění. V situaci, kdy sám žadatel písemně potvrzuje, že má obvyklý pobyt ve Spolkové republice Německo, by vyslýchání svědků bylo zbytečným zatěžováním řízení dalšími náklady (§ 6 odst. 2 správního řádu).

V rozhodnutí ze dne 27. 1. 2015, čj. 107/DS/15-3, Krajský úřad Karlovarského kraje k osobám navrženým odvolatelem ke svědecké výpovědi podotýká, že pouze jedna osoba má na shodné adrese s odvolatelovým přechodným pobytem uvedené své bydliště, není proto zřejmé, jak by mohly osoby s odlišným bydlištěm svědčit o skutečnosti odvolatelova obvyklého bydliště na území ČR. Nehledě na skutečnost, že je z úřední činnosti známo, že navrhovaní svědci jsou osoby shodných zájmů, které nesporně spojuje takzvaná turistika za řidičskými průkazy.

Účastníky řízení navržené důkazy může tedy správní orgán provést nebo neprovést anebo zčásti provést a zčásti neprovést. Neprovedení navrženého důkazu je ovšem správní orgán povinen náležitě odůvodnit (§ 68 odst. 3 správního řádu). Správní orgán má bezesporu právo posoudit a rozhodnout, které z navržených důkazů provede a které nikoliv, toto právo jej však nezavazuje povinnosti řádně odůvodnit, co jej vedlo k takovému závěru a z jakého důvodu či z jakých důvodů považoval provedení navrhovaného důkazu za nadbytečné. V přezkoumávané věci však správní orgán tímto způsobem nepostupoval. Zásada procesní ekonomie (§ 6 odst. 2 správního řádu), odlišné bydliště tří ze čtyř navržených svědků a blíže nespecifikované poznatky z úřední činnosti nepředstavují jasné a konkrétní zdůvodnění toho, proč provedení navržených svědeckých výpovědí M.Č., S.Á., R.L. a T.L. nebylo v daném případě ke zjištění skutkového stavu třeba. Při odůvodňování neprovedení důkazu by měl být správní orgán uvážlivý, protože se vyjadřuje k důkaznímu prostředku, který neprovedl. Skutečnost, že správní orgán necítí potřebu se navrhovaných svědků na něco ptát a jejich výsledky proto považuje za nadbytečné, by neměla být rozhodující. Treba se bude chtít svědků na něco zeptat žadatel nebo jeho zástupce. Ohledně požadavků na náležité a řádné odůvodnění neprovedení důkazů se lze poučit ve výše citovaných názorech odborné literatury a soudní praxe. Správní orgán prvního stupně tudíž pochybil v tom, že neprovedl navržené svědecké výpovědi bez adekvátního odůvodnění, a odvolací správní orgán pochybil v tom, že navzdory této procesní vadě odvolání zamítl a napadené rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

V. Celkový závěr a náklady řízení

Jelikož v daném případě došlo k podstatnému porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, soud pro vady řízení bez jednání zrušil podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. napadené rozhodnutí žalovaného a podle § 78 odst. 3 s. ř. s. i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo, a podle § 78 odst. 4 s. ř. s. současně vyslovil, že věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému. Zákonný znak „podle okolností“ (§ 78 odst. 3 s. ř. s.) shledává soud v tom, že příslušnou vadou řízení je postižen především postup správního orgánu prvního stupně a že tuto procesní vadu nelze bez újmy instance odstranit jen aktivitou odvolacího správního orgánu.

K postupu soudu podle § 76 odst. 1 s. ř. s. se vyjádřila odborná literatura takto: „*Pokud soud zrušuje rozhodnutí správního orgánu pro vady řízení, nemusí se zabývat správností právního posouzení věci. ... Podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem [písmeno c)] jednoznačně znamená, že výsledkem řádně vedeného správního řízení mohlo být zcela jiné rozhodnutí. Nemá proto smysl, aby se soud zabýval správností nebo zákonností závěrů správního orgánu vyslovených v rozhodnutí ... následujícím po chybném procesním postupu.*“ (Lukáš Potěšil a kol.: Soudní řád správní. Komentář. 1. vyd. Praha 2014, str. 693).

Soud proto vytkl správním orgánům procesní vadu, již se dopustily nebo kterou přehlédly, nezabýval se však správností nebo zákonností závěrů vyslovených v rozhodnutích správního orgánu prvního a druhého stupně.

Žalobci, který měl ve věci plný úspěch, přiznal soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. proti žalovanému správnímu orgánu, který ve věci úspěch neměl, právo na náhradu

důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem v celkové výši **29.198,- Kč**, skládající se ze zaplaceného soudního poplatku za žalobu ve výši 3.000,- Kč, a za kasační stížnost ve výši 5.000,- Kč, z odměny advokáta za pět úkonů právní služby po 3.100,- Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a), d), g) a k) ve spojení s odst. 3 advokátního tarifu (15.500,- + DPH = 18.755,- Kč) a z náhrady hotových výdajů – výdajů na vnitrostátní poštovné, místní hovorné a přepravné za pět úkonů právní služby po 300,- Kč podle § 13 odst. 1 a 3 advokátního tarifu (1.500,- + DPH = 1.815,- Kč), z jedné třetiny náhrady hotových výdajů – cestovních výdajů za cestu z Karlových Varů do Plzně a zpět k jednání před soudem dne 4. 3. 2016 podle § 13 odst. 1 a odst. 4 advokátního tarifu ve spojení s právními předpisy o cestovních náhradách $[(956,65 + \text{DPH} = 1.157,55) \times 1/3 = 386,- \text{ Kč}]$ a z jedné třetiny náhrady za promeškaný čas, tj. 100,- Kč za každou i jen započatou půlhodinu, za 6 půlhodin strávených cestou z Karlových Varů do Plzně a zpět k jednání před soudem dne 4. 3. 2016 podle § 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 advokátního tarifu $[(600,- + \text{DPH} = 726,-) \times 1/3 = 242,- \text{ Kč}]$.

Za úkony právní služby podle § 11 odst. 1 advokátního tarifu se považují 1) převzetí a příprava zastoupení, 2) žaloba, 3) replika, 4) účast na jednání před soudem dne 4. 3. 2016 a 5) kasační stížnost. Za úkon právní služby nelze uznat převzetí a přípravu věci kasační stížnosti, protože žalobce byl v řízení o kasační stížnosti zastupován týměž zástupcem jako v řízení o žalobě před krajským soudem.

Celková vzdálenost Karlovy Vary – Plzeň a zpět je vyčíslena v akceptovatelné délce 180 km. Advokát užil osobního automobilu Škoda Rapid o průměrné spotřebě 5,10 litru pohonné hmoty (benzín 95 okt.) na 100 km. Cestovní výdaje za uvedenou cestu jsou tak součtem náhrady za spotřebované pohonné hmoty: 5,10 litru x 1,80 km x 29,70 Kč = 272,65 Kč a základní náhrady (amortizace): 180 km x 3,80 Kč = 684,- Kč, tedy celkem 956,65 Kč. Náhrada cestovních výdajů a náhrada za promeškaný čas byly přiznány ve výši jedné třetiny, protože advokát se dne 4. 3. 2016 zúčastnil před Krajským soudem v Plzni tří jednání ve třech různých věcech.

Ke splnění povinnosti nahradit náklady řízení bylo žalovanému určeno platební místo podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. a stanovena přiměřená lhůta podle § 160 odst. 1 části věty za středníkem o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. (s přihlédnutím k možnostem žalovaného tuto platbu realizovat).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem, není kasační stížnost přípustná; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu. V takovém případě lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po doručení rozhodnutí. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V Plzni dne 28. února 2017

JUDr. PhDr. Petr KUCHYNKA, Ph.D.v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Lenka Kovandová